

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти
Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради

**ВІД ТВОРЧОГО ПЕДАГОГА ДО ТВОРЧОЇ ДИТИНИ:
ГАРМОНІЯ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ**

ЗБІРНИК
матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

Київ
2020

Анастасія Повника,
студентка факультету дошкільної освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди
Наталія Рудічева,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри початкової та професійної освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

КАЗКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства одним із головніших завдань є творчого розвитку особистості, починаючи з дошкільного віку. Дошкільний вік – це вік, сенситивний для розвитку творчості.

Значний внесок у дослідження проблеми творчих здібностей та виявлення передумов їх розвитку у дітей зробили ряд вітчизняних (Г. Костюк, С. Рубінштейн, Б. Теплов, В. Чудновський та інші) та зарубіжних дослідників (Айзенк, Біне, Векслер, Кеттел, Рамен, Спірмен, Герстоун). Науковцями визначено здібності як індивідуально-психологічні особливості, які є суб'єктивними умовами успішного здійснення певного виду діяльності [1; 2].

Творчість – це діяльність, що породжує щось якісно нове і відмінне неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю. Творча самореалізація в широкому розумінні становить основну рису, невід'ємну характеристику психічно здорової людини.

Старший дошкільний вік є сенситивним періодом для розвитку творчих здібностей, адже саме в цей час закладається психологічна основа для творчої діяльності. Дитина цього віку здатна до створення нового малюнка, конструкції, способу, фантазії, які відрізняються оригінальністю, варіативністю, гнучкістю і рухливістю. У дітей старшого дошкільного віку сприйняття більш цілеспрямовано, діти набувають можливість більш глибоко і різнобічно пізнавати оточуюче середовище і навколишнє життя та відображати його у своїй творчості.

У дітей цього віку формуються важливі сенсорні здібності: точний окомір, зорова оцінка пропорцій, почуття ритму. Підґрунтям для розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку є чуттєвий досвід. Чим більше дитина бачила та чула у навколишньому світі, тим продуктивніше та яскравіше будуть створені нею образи та задуми.

Особливістю дітей старшого дошкільного віку є – інтерес до свого внутрішнього світу, а також – до засобів його вираження.

Значні потенційні можливості для розвитку творчих здібностей має казка, яка надає дитині можливість передавати свої власні думки, почуття, смак, настрій, фантазію через самобутні, оригінальні художні засоби самовираження – слова.

Дитина, розмірковуючи над кожною казкою, обговорюючи казку з вихователем (дорослим), усвідомлює сенс, який у ній закладено. Саме розкриття прихованого сенсу є живим творчим процесом, який активізує психічні процеси: мислення, увагу, уяву тощо.

Ознайомлюючись з різноманітними казками, діти збагачують свої знання щодо казкових героїв і потім втілюють вподобані образи у своїх малюнках, іграх, театралізованій діяльності тощо.

«Продовжи казку» – один із дієвих прийомів розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку. Діти самостійно продовжують закінчення вже знайомої казки. Поступово можна навчити дітей самостійно складати казку.

Одним ефективним способом створення казок є поєднання кількох сюжетів різних казок. У такому випадку діти поєднують в одну казку події тих казок, які вони вже знають.

Складання казки за серією картинок допомагають розібратися в послідовності подій, що відображають окремі, ключові моменти сюжетної дії.

Під час практики у старшій групі закладу дошкільної освіти мала пересвідчитись в тому, що казка дійсно є одним із дієвих засобів розвитку творчих здібностей старших дошкільників.

Дітям подобається слухати казки та втілювати їх образи у своїй продуктивній або у театралізованій діяльності. Крім того, діти урізноманітнювали свої ігри – переносили казкових героїв та їх пригоди у свою ігрову діяльність. Поряд з цим, діти самостійно часто вигадували пригоди з тими казковими героям, які їм найбільше сподобались, переносили їх в образотворчу діяльність (малюнок).

Таким чином, старший дошкільний вік має великі можливості для розвитку творчих здібностей, які закладені і існують в кожній дитині. Головне завдання вихователів і батьків полягає у створенні умови для розвитку творчих здібностей старших дошкільників. Дієвим засобом розвитку творчих здібностей є казка, під час вивчення якої діти не тільки «знайомляться» зі своїми переживаннями, а й вчаться фантазувати, створювати щось нове, що у подальшому сприятиме розвитку творчого потенціалу школяра.

Список використаних джерел:

1. Дубровіна І.В. Психологія : навч. посіб. Москва. 2012, 352 с.
2. Кондратьєва Н. Сутність поняття «творчі здібності» // Науково-методичний електронний журнал. 2015. №9. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/suschnost-ponyatiya-tvorcheskie-sposobnosti> (дата звернення: 28.09.2020).

Анжеліка Попович,
доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

ЛІНГВОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сьогодні надважливо звертати увагу на виховання культури мови й мовлення здобувачів вищої освіти, прищеплення мовного смаку, терапевтичні потенції українського слова й інше. Актуальними є питання співвідношення людини й тексту, екологізації людської свідомості, адже в мові діють ті ж закони, що й у природі. Ці аспекти вивчає лінгвістична екологія, яка перебуває на стадії становлення, тому дослідницький простір відкритий для експериментування.

Реалізацію лінгвоекоекологічного принципу на заняттях української мови в майбутніх фахівців дошкільної освіти варто здійснювати в таких площинах: створення екологічного мовного середовища, формування екологічної (толерантної) комунікативної поведінки й лінгвоекоекологічного мислення, виконання вправ і завдань з питань екології мови, аналіз екологічного дискурсу

Наумов Арсеній	
Сучасні інноваційні технології в освіті	240
Нікольчук Олена	
Наступність дошкільної освіти в педагогічній теорії і практиці західно-європейських педагогічних діячів минулого	243
Ньорба Оксана, Тюменєва Дар'я	
Вплив мультфільмів на психічний розвиток та здоров'я дітей	245
Олійник Олена	
Корекційна спрямованість як основний принцип інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в колектив здорових однолітків у закладі дошкільної освіти	249
Олійник Таміла	
Використання українських народних ігор в корекційній роботі з дітьми дошкільного віку	251
Оліховська Наталія	
Розвиток мовленнєвої активності дітей методами мнемотехніки	254
Павлюк Яна, Маслій Наталія	
Психологічний супровід розвитку особистості в умовах навчально-виховного процесу	257
Панчишин Оксана, Скалич Любо	
Використання словесних методів навчання у освітньому процесі початкової школи	260
Панчук Наталія	
Психологічні особливості обдарованості дитини старшого дошкільного віку	262
Підлісна Яна	
Stem-педагогіка майбутнього у вихованні дітей дошкільного віку	265
Підфігурна Ірина	
Інноваційна технологія «ПІСОК-PLAY»	267
Повника Анастасія, Рудічєва Наталія	
Казка як засіб розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку	269
Попович Анжеліка	
Лінгвоекотологічні аспекти в навчанні української мови майбутніх фахівців дошкільної освіти	270
Прокопівна Лариса	
Інноваційні технології розвитку дошкільника	273
Прокопчук Юля	
Проблеми розвитку творчої особистості дітей дошкільного віку	276
Пукас Іванна	
Аналіз інноваційних підходів у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку	278
Радавчук Людмила	
Психологічний супровід становлення особистості дитини в закладі дошкільної освіти	281
Рачковська Тетяна	
Шляхи реалізації наступності дошкільної і початкової освіти	283
Рейпольська Ольга	
Проектуємо освітнє середовище ЗДО	285